Àrea 2. Comprensió lectora **SOLUCIONARI** **15 punts [mínim: 7,5 punts]**

Exercici 1 [5 punts]
Llegiu el text següent i marcau al full òptic si els enunciats són vertaders (A) o falsos (B).

Consells per a orientar els pacients al·lèrgics

Les al·lèrgies afecten bona part de la població i es pateixen no només a la primavera sinó a qualsevol època de l'any.

Aproximadament, un de cada cinc habitants de la Terra pateix algun tipus de malaltia al·lèrgica. L'impacte d'aquestes afeccions no només repercuteix en l'economia de la salut pública, sinó també en els costos derivats de l'absentisme escolar i laboral que les complicacions d'aquests trastorns comporten. Adequadament tractats, els pacients al·lèrgics milloren la seva simptomatologia i poden desenvolupar amb normalitat les seves activitats, mentre que no realitzar cap tractament o fer-ho de manera inadequada, pot arribar a produir alteracions irreparables.

Què és l'al·lèrgia?
L'al·lèrgia és una alteració dels mecanismes de defensa immunitaris de l'organisme. L'al·lèrgic té una predisposició a reaccionar de manera diferent del no al·lèrgic davant de substàncies amb les quals estem habitualment en contacte. Aquestes substàncies, anomenades al·lèrgens o antígens, són summament variades: aliments, medicaments, cosmètics, substàncies que penetren en l'organisme pel nas i els bronquis (pols, pòl·lens, fongs de la humitat, etc.). A l'organisme, a més dels anticossos que el defensen de les infeccions, n'existeixen d'altres tipus, com els anticossos IgE, que habitualment estan augmentats en els al·lèrgics i que són els responsables dels símptomes.

Manifestació de les malalties al·lèrgiques
Els problemes més freqüents que veiem a les consultes d'al·lèrgia són:

- Malalties de les vies aèries: rinitis i asma.
- Altres: èczema de contacte, etc.

Avui en dia, els experts reconeixen que la predisposició genètica contribueix de manera decisiva al desenvolupament de malalties al·lèrgiques en individus de famílies amb aquesta tendència. Fins a un 75% de les persones al·lèrgiques tenen antecedents familiars d'aquesta manera especial de reaccionar. Les persones al·lèrgiques poden transmetre als seus descendents la constitució al·lèrgica, ja sigui directament, o

bé després d'un o diversos salts generacionals. Quan els dos progenitors són al·lèrgics, els fills d'aquests tenen un risc de, com a mínim, el 68% de patir una malaltia al·lèrgica.

Diagnòstic d'una al·lèrgia

Les proves d'al·lèrgia són un intent de reproduir allò que passa al nostre organisme quan pateix un episodi d'al·lèrgia. Per a fer-ho, s'han desenvolupat diferents tipus de proves. Les cutànies consisteixen a introduir a la pell una petita quantitat de l'al·lergen (pòl·lens, àcars, etc.) mitjançant diverses tècniques i esperar per a comprovar si existeix o no reacció (inflor, envermelliment, etc.). Les proves epicutànies o del pegat són una tècnica ideal per a identificar els agents responsables de l'èczema de contacte, i consisteixen a aplicar petites quantitats del producte sospitós mitjançant un suport que s'adhereix a l'esquena del pacient. Els resultats es llegeixen després de dos, tres o quatre dies d'haver-lo col·locat.

Tractament dels símptomes

Hi ha una gran quantitat de fàrmacs que aconsegueixen alleugerir ràpidament els símptomes produïts per l'al·lèrgia; no obstant això, no faran que desaparegui la causa de la malaltia, per la qual cosa serà necessari prendre'ls de manera constant.

Com es pot actuar en la causa de la malaltia?

Per a actuar en la causa de la malaltia, i no només en els seus símptomes, existeix el que es denomina immunoteràpia (vacunes al·lèrgiques), que consisteix a administrar petites i repetides dosis de l'al·lergen responsable per aconseguir que el cos arribi a tolerar-lo.

Aquest tractament, a diferència dels medicaments simptomàtics, no només produeix la disminució dels símptomes, sinó que, a més, aconsegueix alterar el curs natural de la malaltia i mantenir la prevenció dels símptomes al llarg del temps.

Agrupació, revista d'Agrupació Mútua (núm. 44, any XVIII, adaptació).

Enunciats:

Vertader: A
Fals: B

1. Les malalties al·lèrgiques incideixen econòmicament sobre el sistema educatiu. **Vertader (A)**

2. Substàncies com la pols o els fongs són anticossos que, quan s'introdueixen a l'organisme, provoquen la reacció al·lèrgica. **Fals (B)**

3. Els néts ja no poden rebre la predisposició genètica a la constitució al·lèrgica dels seus padrins. **Fals (B)**

4. El sistema de prova epicutània és molt eficaç per a la detecció dels agents culpables de l'al·lèrgia, tot i que no és de resposta immediata. **Vertader (A)**

5. La immunoteràpia actua a llarg termini, però no aconsegueix minvar els símptomes més immediats de la malaltia. **Fals (B)**

Encerts	5	4	3	2	1	0
Puntuació	5	3,75	2,5	1,67	0,83	0

Exercici 2 [10 punts]
Llegiu el text següent i marcau al full òptic l'enunciat correcte d'acord amb el contingut del text (a, b o c).

Titanic: tocar fins a morir

Cartell que s'elaborà després del naufragi per destacar i commemorar l'extraordinari comportament dels músics.

La merescuda fama heroica de la Wallace Hartley Band, l'orquestra que tocà en el *Titanic* mentre s'enfonsava, es deu al relat que Mary Hilda Slater en féu al *Worcester Evening Gazette* de Massachusetts (EUA) el divendres 19 d'abril de 1912, només 24 hores després d'arribar a terra ferma. Després, altres supervivents confirmaren que els músics tocaren fins a la mort.

Mary Hilda Slater, de 30 anys, havia estudiat música i tornava des d'Europa als Estats Units per casar-se. Es va quedar sense l'aixovar a causa del naufragi, però conservà la vida. Abordada pels periodistes, Mary destacà l'admiració pel comportament de l'orquestra del *Titanic*. Digué que el grup tocà fins a l'últim instant i que fins i tot les notes es podien sentir mesclades amb els crits desesperats de les víctimes. Afegí que, des del moment que el vaixell colpejà l'iceberg, la Wallace Hartley Band tocà aires alegres que contribuïren a mantenir l'ànim i que el pànic no s'apoderàs de la nau al primer instant.

L'orquestra estava composta per vuit músics i rebia el nom del líder, Wallace Henry Hartley, un violinista anglès que morí negat a l'edat de 33 anys. Els set restants també finiren en el desastre.

Cap dels vuit no formava part de la tripulació, encara que a vegades se'ls suma a la llista, i viatjaven en segona classe com a passatgers. La White Star Line havia contractat els seus serveis a través de la Black Talent Agency, una societat de Liverpool que acaparava l'animació musical dels vaixells de diferents companyies gràcies als preus baixos que oferia. Per tant, la banda no rebia ni una lliura del *Titanic*, sinó de l'agència creada pels germans Charles i Frederick Black.

Durant el viatge els vuit músics formaven un quintet i un tercet que tocaven per separat en distintes zones de la nau, sempre per l'àrea de primera classe, i l'única vegada que tocaren plegats fou en el naufragi.

Conta en les seves memòries Violet Jessop —l'hostessa que va sobreviure als accidents de l'*Olympic*, del *Titanic* i del *Britannic*— que féu una estreta amistat amb el violinista Jock Hume, un jove escocès amable que procedia d'una família de músics. Pel seu treball cobrava sis lliures i sis xílings mensuals, però s'havia de fer càrrec de l'uniforme obligatori per tocar i del manteniment. Aquestes despeses es restaven del sou.

L'enfonsament del *Titanic* no fou només el naufragi d'un vaixell, sinó una mostra del començament de la fi d'una època i d'una manera d'entendre les relacions humanes. Aquell temps que acabava donà pas a grans convulsions polítiques i socials que se saldaren durant més de la meitat del segle XX amb revolucions i guerres, dues de les quals foren mundials. Una època acabava i ho exemplifica una obscura anècdota de la qual és protagonista involuntari el jove músic amic de la incombustible senyoreta Jessop.

El 30 d'abril de 1912, dues setmanes després de la mort de Jock Hume, son pare va rebre una carta de l'empresa de músics. No era de condol. La missiva deia: "Distingit senyor. Ens veim obligats a comunicar-li que ha de pagar la suma de 5 xílings que ens deu, tal com consta en la factura que adjuntam, en concepte de despeses pendents de l'uniforme del seu fill". I adjuntaven la factura amb la indicació que era per completar el pagament de l'uniforme, sense mencionar que el músic, el vaixell i l'uniforme s'havien perdut en l'oceà. Ho signaven C. W. i F. N. Black, és a dir, els amos i directors de la Black Talent Agency.

John Law Hume, anomenat Jock pels col·legues i amics, guardava un bonic secret que una reneboda revelà recentment. Resulta que Jock, que era el més jove dels components de l'orquestra, s'embarcà en el *Titanic* esperant un fill de la seva parella, Mary Costin, amb qui ho tenia tot preparat per casar-se a la tornada de la travessa. No pogué casar-se, però son pare pagà el deute a la Black Talent Agency.

Què motivà l'extraordinària actitud dels músics per tocar fins a la mort? Probablement la personalitat del líder i director, sumada a la de la resta de companys, un bloc humà sòlid unit per la música. Wallace Hartley, el director de l'orquestra, estava format en la tradició metodista i son pare havia estat director del cor de l'església. El fet és que durant dues hores sonaren valsos i *ragtimes.* Al final, ja enfonsant-se, diuen que s'acomiadaren de la vida amb *Nearer, my God, to Thee* (*A prop vostre, Senyor*).

Trobaren el cos de Hartley. A l'enterrament acudiren trenta mil persones, però l'agència dels germans Black no oblidà enviar la factura de l'uniforme.

La Vanguardia (13/04/2012). Adaptació

Enunciats

1. Quina frase resumeix millor el contingut i l'enfocament general del text?

a. L'enfonsament del *Titanic* ha deixat per a la història el relat de les aventures amoroses dels músics de la seva orquestra.

b. La història del que passà amb l'orquestra del *Titanic* demostra l'heroïcitat d'uns i la mesquinesa d'uns altres.

c. Gràcies al relat de Mary Hilda Slater, una de les supervivents, coneixem les històries personals dels músics de la Wallace Hartley Band.

2. Sobre el relat dels supervivents, el text diu que:

a. Diversos supervivents, com la música Mary Hilda Slater o l'hostessa Violet Jessop, han deixat testimoni de les seves vivències relacionades amb els músics del *Titanic*.

b. El relat de supervivents de la tragèdia, com la reneboda d'un dels músics, ens apropa a les tragèdies personals dels músics del *Titanic*.

c. No hi ha testimoni escrit dels supervivents de la tragèdia; només en sabem anècdotes gràcies als relats dels familiars.

3. Triau l'opció correcta:

a. Els músics de la Wallace Hartley Band, contractats directament pel *Titanic,* s'allotjaven en segona classe i tenien totes les despeses pagades.

b. Els músics de l'orquestra, llevat del director, s'havien d'allotjar en segona classe i el sou que rebien era ridícul.

c. La Black Talent Agency contractava els músics, que no gaudien dels luxes de la primera classe i que s'havien de fer càrrec de les despeses de vestuari.

4. Triau l'opció correcta:

a. El pare de Jock Hume rebé una carta dels germans Black en què li expressaven la condolença per la mort del fill i, alhora, li reclamaven l'import de l'uniforme.

b. El mercantilisme dels germans Black es demostra en el fet que reclamaren al pare d'un dels músics morts el deute pel cost de l'uniforme.

c. El Sr. Hume rebé la notícia de la mort del seu fill amb un escrit de la Black Talent Agency en què, a més, li exigien uns pagaments pendents.

5. Triau l'opció correcta:

a. L'octet sempre tocava conjuntament i per això els músics formaven un grup unit que no se separà en els moments de més adversitat.

b. El grup seguia la doctrina metodista i aquest fou un factor decisiu que marcà l'esperit d'unió dels músics.

c. L'esperit que agermanava els músics els guià a tocar units melodies alegres fins als darrers moments del naufragi.

Encerts	5	4	3	2	1	0
Puntuació	10	7,5	5	3,33	1,67	0